

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології
Кафедра англійської філології

Силабус навчальної дисципліни

**ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА 2
(вчитель-практикант)**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Середня освіта (німецька мова і література)»

Спеціальність
014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація
014.022 Німецька мова та зарубіжна література

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича педагогічна практика 2 (вчитель-практикант)
Викладач (-і)	Липка Світлана Іванівна Павлишинець Олена Олегівна Малишівська Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	+380 968146058 +380 506274798 +380 677596645
Е-mail викладача	svitiana.lypka@pnu.edu.ua , olena.pavlyshynets@pnu.edu.ua , iryna.malyshivska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Виробнича педагогічна практика 2 (вчитель-практикант) є важливою сполучною ланкою між теоретичною та практичною діяльністю майбутнього вчителя німецької, англійської мови та зарубіжної літератури і невід'ємною складовою частиною освітнього процесу для формування компетентностей обраного фаху. Силабус педагогічної практики розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, навчального плану факультету іноземних мов, кваліфікаційної характеристики учителя іноземної мови, вчителя зарубіжної літератури та Договорів про проведення практики студентів університету.</p> <p>Виробнича педагогічна практика 2 (вчитель-практикант) на четвертому курсі є завершальним етапом набуття студентами шкільного досвіду, зокрема в ролі вчителя-практиканта. Під час виробничої практики 2 студенти здійснюють планування та проведення уроків, а також виконують конкретні практичні та індивідуальні завдання, які покликані поглибити розуміння раніше вивченого на практичних заняттях навчального матеріалу. Крім того, практиканти-вчителі вдосконалюють навички планування та проведення позакласних заходів з іноземної мови та зарубіжної літератури, опановують навички класного керівника з організації освітнього процесу.</p> <p>Студенти проходять практику 6 тижнів (9 кредитів) з відривом від навчального процесу. Практика відбувається в закладах загальної середньої освіти, які визначені базами практики відповідно до Угоди про співпрацю між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради 4с/17 від 20.02.2017 р.</p> <p>Практичні та індивідуальні завдання з німецької мови запозичені/адаптовані з програми курсу <i>Deutsch lehren lernen (Вчимося навчати німецької)</i>, яка реалізується кафедрою німецької філології в рамках співпраці з Goethe Institut Ukraine. Практичні завдання з англійської мови запозичені/адаптовані з програми методичної підготовки вчителя англійської мови, яка була укладена в рамках спільного проекту Британської Ради в Україні та Міністерства освіти і науки України «Шкільний вчитель нового покоління» (2013-2019 рр.).</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою проведення виробничої педагогічної практики 2 (вчитель-практикант) є формування у студентів системи педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах; поглиблення та вдосконалення і втілення на практиці набутих теоретичних знань з професійно-орієнтованих дисциплін та дисциплін психолого-педагогічного циклу, а також підготовка випускників навчального закладу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до майбутньої професійної діяльності на посаді вчителя німецької, англійської мови, зарубіжної літератури та забезпечення належного рівня їх професійної підготовки; втілення на практиці сучасних досягнень у галузі німецької, англійської мови як іноземної, вчителя зарубіжної літератури та іноваційних підходів до підвищення кваліфікації вчителів – дослідження через діяльність на основі програми <i>Deutsch</i></p>	

lehren lernen (Вчимося навчати німецької); формування вміння аналізувати власні уроки та уроки, проведені вчителями-наставниками і колегами; забезпечення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями з виконанням функцій вчителя німецької, англійської мови, зарубіжної літератури та класного керівника; набуття досвіду самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвиток пізнавальної активності, життєдіяльності учнів та організація взаємодії з ними.

Завдання практики:

- вивчення передового педагогічного досвіду вчителів німецької, англійської мови, зарубіжної літератури в школах, де студенти проходять практику;
- удосконалити навички планування і викладання уроків;
- удосконалити навички викладання уроків з основної, другої іноземної мови та зарубіжної літератури;;
- поглибити знання, уміння і навички при виконанні індивідуальних завдань;
- сформуванню вміння аналізувати усі аспекти роботи вчителя-практиканта та робити узагальнення;
- оволодіти навичками планування та проведення позакласних заходів з іноземної мови;
- опанувати навички класного керівника з організації освітнього процесу; виконання обов'язків класного керівника;
- здійснення навчально-виховного процесу з німецької, англійської мови та зарубіжної літератури (проведення уроків та позакласних виховних заходів засобами іноземної мови);
- виконання практичних завдань з методики навчання іноземних мов та культур, педагогіки та психології (складання конспектів уроків з німецької, англійської мови, зарубіжної літератури, сценарію виховного заходу);
- оволодіння навичками психолого-педагогічного вивчення колективу учнів;
- формування умінь самостійно реалізовувати окремі елементи навчально-виховного процесу з використанням технологій навчання, розроблених у сучасній методиці навчання іноземної мови;
- сформуванню вміння планування свого подальшого професійного розвитку.

Студент-практикант зобов'язаний:

- дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики;
- відвідувати базу практики відповідно до розкладу виробничої практики;
- опрацювати рекомендовану літературу;
- щотижня зустрічатися з керівниками-методистами практики від навчального підрозділу задля обговорення та аналізу набутого досвіду, отримання необхідних консультацій;
- вести щоденник практики щодо основних видів діяльності студента-практиканта;
- вести спостереження за діяльністю вчителя, колег та учнів на уроках іноземної мови, зарубіжної літератури, виконуючи практичні завдання;
- займатися плануванням і викладанням уроків, провести 4 залікових заняття з німецької, 4 – з англійської мови, 2 – з зарубіжної літератури, здійснити 6 відвідувань занять інших студентів та викладачів;
- брати активну участь в обговоренні результатів проведених уроків і позакласних заходів з вчителями-наставниками;
- здійснити письмові аналізи проведених уроків і долучити їх до звіту про проходження практики;
- працювати над виконанням індивідуальних завдань (підготовка методичних розробок, дидактичного роздаткового матеріалу, проведення індивідуальних занять);
- провести 1 практичний дослідницький проект (в рамках роботи над відповідним модулем *DLL (GI)*);

- виконувати практичні завдання з методики навчання німецької мови, педагогіки та психології (складання конспектів уроків з німецької, англійської мови, зарубіжної літератури (з можливістю їхнього проведення в програмі для дистанційного навчання (Zoom чи ін.), психолого-педагогічної характеристики класу, сценарію виховного заходу);
- виконувати обов'язки класного керівника;
- здійснювати навчально-виховний процес з німецької, англійської мови, зарубіжної літератури (проведення уроків та позакласних виховних заходів засобами німецької, англійської мови);
- скласти план-сценарій виховних заходів із німецької, англійської мови, зарубіжної літератури (з можливістю їхнього проведення в програмі для дистанційного навчання (Zoom чи ін.).
- звітувати про хід практики та її результати;
- подати відгук про практику.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання німецької мови та зарубіжної літератури, другої іноземної мови (англійської) в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ✓ **Компетентність володіння державною мовою:** Здатність вільно спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово.
- ✓ **Громадянська компетентність:** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.
- ✓ **Соціальна компетентність:** Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування рідною та іноземними мовами з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ✓ **Культурна компетентність:** Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.
- ✓ **Лідерська компетентність:** Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.
- ✓ **Підприємницька компетентність:** Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.
- ✓ **Дослідницька компетентність:** Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та проведення досліджень на належному рівні, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

- ✓ **Мовно-комунікативна компетентність:** Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усному та писемному спілкуванні, зокрема у професійному колі; застосовувати знання про іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та практичні вміння з іноземної мови у навчальній і професійній діяльності; забезпечувати навчання учнів іноземній мові, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, зокрема іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності; здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.
- ✓ **Літературознавча компетентність:** Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у

контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

- ✓ **Предметно-методична компетентність:** Здатність моделювати зміст навчання іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.
- ✓ **Інформаційно-цифрова компетентність:** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі.
- ✓ **Психологічна компетентність:** Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
- ✓ **Емоційно-етична компетентність:** Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
- ✓ **Компетентність педагогічного партнерства:** Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.
- ✓ **Інклюзивна компетентність:** Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; надавати педагогічну підтримку особам з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
- ✓ **Здоров'язбережувальна компетентність:** Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).
- ✓ **Проектувальна компетентність:** Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.
- ✓ **Прогностична компетентність:** Здатність прогнозувати результати освітнього процесу та здійснювати його планування.
- ✓ **Організаційна компетентність:** Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів; зокрема різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти з іноземної мови та зарубіжної літератури.
- ✓ **Оцінювально-аналітична компетентність:** Здатність здійснювати оцінювання та аналіз результатів навчання учнів; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
- ✓ **Інноваційна компетентність:** Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

✓ **Здатність до навчання впродовж життя:** Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, керівництва тощо).

Рефлексивна компетентність: Здатність здійснювати моніторинг власної навчальної/педагогічної діяльності і визначати індивідуальні навчальні/професійні потреби.

5. Програмні результати навчання

- ✓ Здійснювати усну та письмову комунікацію державною та іноземною мовами з учнями, колегами, представниками інших професійних груп, культур і релігій, причетними до різних політичних поглядів тощо для вирішення завдань у навчальній, позанавчальній і професійній діяльності.
- ✓ Мати навички управління складною професійною діяльністю або проектами; проявляти ініціативу, генерувати нові ідеї для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності в галузі обраної освітньої спеціальності/спеціалізації та нести відповідальність за вироблення та прийняття ефективних рішень у непередбачуваних робочих/навчальних контекстах.
- ✓ Знати норми української та іноземної літературної мови, принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів; вміти аналізувати структурні одиниці української та іноземної мови, визначати їхню взаємодію; характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; застосовувати ці знання і вміння у професійній діяльності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури.
- ✓ Знати й розуміти систему мови, культуру країни, мова якої вивчається, функціональні особливості, стратегії комунікації, мовні та позамовні засоби виразності мовлення; вміти застосовувати ці знання для формування в учнів здатності до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії у навчальній і позанавчальній діяльності.
- ✓ Вільно володіти іноземною мовою в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань у життєвих ситуаціях, навчальній, науково-дослідницькій, професійній діяльності та розвитку іншомовної комунікативної і міжкультурної компетентностей в учнів.
- ✓ Визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм і попередніх результатів навчання учнів; добирати доцільні, актуальні форми і методи навчання, дидактичні засоби відповідно до мети і завдань навчального заняття.
- ✓ Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їх здібностей, інтересів, освітніх потреб, мотивації, можливостей і досвіду.
- ✓ Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів); використовувати мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів під час підготовки та проведення навчальних занять для формування в них розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей, розвитку системного мислення.
- ✓ Володіти методикою проведення навчальних занять різних типів з іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти; використовувати різноманітні ефективні форми роботи, прийоми, методи та технології для інтегрованого навчання усіх видів мовленнєвої діяльності, формування в учнів ціннісних ставлень, розвитку навичок критичного мислення та рефлексії, ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей.
- ✓ Знати історію зарубіжної літератури, вміти аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі; використовувати ці знання та вміння у навчанні учнів навчального предмета.
- ✓ Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично оцінювати, аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.
- ✓ Використовувати інформаційно-комунікаційні технології та створювати (за потреби) електронні (цифрові) освітні ресурси з дотриманням вимог законодавства щодо охорони

авторського права для вирішення складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері навчання та професійної діяльності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури.

- ✓ Створювати умови, застосовувати стратегії та практики, що сприяють формуванню в учнів позитивної самооцінки, мотивації до навчання та ефективної взаємодії; проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження та зміцнення емоційного, психічного та фізичного здоров'я – свого, учнів, інших учасників освітнього процесу; використовувати здоров'язбережувальні методики та технології у навчальній і позанавчальній діяльності; вміти надати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).
- ✓ Взаємодіяти конструктивно на засадах партнерства з учнями, колегами, батьками, залученими фахівцями для проектування, організації та забезпечення функціонування ефективного, здорового, безпечного й інклюзивного освітнього середовища.
- ✓ Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціальності/спеціалізації, вміти застосовувати їх для організації процесу навчання, виховання і розвитку учнів, формування в них уявлень про навчальний предмет на основі сучасних наукових досягнень.
- ✓ Збирати, систематизувати, аналізувати й інтерпретувати дані реального освітнього процесу та застосовувати їх для прогнозування, планування, організації та реалізації навчально-пізнавальної діяльності учнів і прикладного мікродослідження з педагогіки, методики навчання іноземних мов або зарубіжної літератури, іноземної мови, презентувати його результати.
- ✓ Прогнозувати, встановлювати та аналізувати результати освітнього процесу; здійснювати моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; визначати індивідуальну освітню траєкторію учнів (за потреби).
- ✓ Оцінювати знання, уміння та навички за критеріями, в системі відповідної шкали оцінювання; використовувати прийоми та методи для забезпечення зворотного зв'язку, само(взаємо)оцінювання результатів навчання учнів; забезпечувати дотримання академічної доброчесності під час оцінювання учнів.
- ✓ Розуміти основні проблеми освітнього процесу, застосовувати інноваційні підходи, доцільні наукові методи пізнання та навчальні технології для їх розв'язання та запобігання; інтегрувати інновації у власну педагогічну практику вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури, адаптувати їх до умов освітнього процесу з урахуванням особливостей закладу освіти та індивідуальних потреб учнів.
- ✓ Аналізувати можливості, визначати оптимальні зміст і форми подальшого особистого професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності, індивідуальних професійних потреб; планувати, організовувати та здійснювати процес свого подальшого навчання, самоосвіти та саморозвитку із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.
- ✓ Критично оцінювати власну навчальну, педагогічну діяльність, здійснювати її моніторинг; будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення з урахуванням відповідності власних фахових компетентностей чинним вимогам, а також освітніх інновацій, індивідуальних освітніх потреб учнів.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Самостійна робота	270
	вчитель німецької мови – 90 год. (1,2 тижні практики)
	вчитель англійської мови – 90 год. (3,4 тижні практики)
	вчитель зарубіжної літератури – 90 год. (5,6 тижні практики)

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова

8	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	4	О
Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Форма заняття	Завдання	
Настановча нарада. Обговорення вимог щодо проходження виробничої практики 2.	Презентація. Інструктаж з техніки безпеки	Проходження інструктажу. Ознайомлення зі завданнями на спостереження. Обговорення вимог щодо проходження виробничої практики 2.	
Заплановані заходи. Ознайомлення з навчальним закладом – базою проходження практики. Вивчення документації, що регламентує діяльність навчального закладу. Ознайомлення з основними нормативними документами, що визначають організацію навчального процесу.	Ознайомлювальні екскурсії	Ознайомитися з навчальним закладом – базою проходження практики. Вивчити документацію, що регламентує діяльність навчального закладу. Ознайомитися з основними нормативними документами, що визначають організацію навчального процесу.	
Навчально-методична робота. Опрацювання навчально-методичної літератури. Відвідування занять вчителів та колег з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналіз використаних форм, методів, засобів, методичних матеріалів.	Урок німецької, англійської мови, зарубіжної літератури. Спостереження за проведенням уроків, проведенням позакласних навчально-виховних заходів.	Опрацьовувати навчально-методичну літературу. Відвідувати заняття вчителів та колег з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналізувати використані форми, методи, засоби, методичні матеріали.	
Спостереження на уроках з німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики) з метою детального ознайомлення з учнями класу, рівнем їх знань та умінь, а також інтересами та мотивацією до навчання.	Уроки німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики)	Спостерігати на уроках з німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики) з метою детального ознайомлення з учнями класу, рівнем їх знань та умінь, а також інтересами та мотивацією до навчання.	
Вивчення та аналіз планів роботи вчителів-наставників та класного керівника у класі.	Самостійна робота	Проведення аналізу планів роботи.	
Навчальна робота. Самостійне проведення уроків з німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики) у закріпленому класі з наступним їх аналізом. Відвідування уроків, підготовлених і проведених	Проведення практичних занять, здійснення аналізу проведених уроків.	Підготувати розширені конспекти уроків. Кожен урок має навчальну, освітню, виховну і розвивальну цілі і передбачає різноманітні форми роботи, а також будується залежно від конкретних потреб і умов навчання. Відвідувати уроки, підготовлені і проведені іншими студентами.	

іншими студентами. Аналіз і обговорення проведених уроків.		Проаналізувати і обговорити проведені уроки.
Проведення 4 залікових уроків з німецької (1 та 2 тижні практики), 4 з англійської мови (3 та 4 тижні практики), 2 з зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики) у закріпленому класі з наступним їх аналізом.	Проведення залікових практичних занять, здійснення аналізу проведених уроків.	Підготувати розширені конспекти уроків. Кожен урок має навчальну, освітню, виховну і розвивальну цілі і передбачає різноманітні форми роботи, а також будується залежно від конкретних потреб і умов навчання.
Проведення практичного дослідницького проекту (в рамках роботи над відповідним модулем програми DLL (GI).	Виконання завдання, визначеного викладачем з Методики викладання іноземних мов та культур відповідно до вимог програми DLL.	Провести практичний дослідницький проєкт.
Проведення позакласної роботи з німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики) у закріпленому класі.	Проведення заходу	Підготувати конспект заходу німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики).
Виховна робота. Складання психолого-педагогічної характеристики класу. Розробка матеріалів для проведення виховних годин. Проведення виховної роботи з учнями. Відвідування, аналіз та обговорення виховних заходів, проведених іншими студентами.	Проведення виховного заходу.	Підготувати конспект виховного заходу. Проведення психолого-педагогічного аналізу та опису класу.
Виконання індивідуальних завдань з німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики).		До прикладів індивідуальних завдань можуть належати: <ul style="list-style-type: none"> • власно розроблений план-конспект уроку з методичним забезпеченням, • аналіз конспекта уроку студента-практиканта, • аналіз уроку вчителя, • власно розроблені чи адаптовані завдання для учнів із методичним забезпеченням, • власно розроблений допоміжний навчальний матеріал (схема, табл., рисунок, аудіо / відео).
Підготовка та проведення профорієнтаційної роботи в навчальному закладі (презентації, зустрічі з викладачами і учнями).	Проведення заходу	

Підсумок проходження виробничої практики (проводиться на нараді з підведення підсумків виробничої практики 2)	Оформлення звіту про проходження практики.	Аналіз практики. Студент узагальнює зібрані матеріали та отриманий досвід.
---	--	--

ЗАГАЛОМ:

270

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Хід виконання студентами програми виробничої педагогічної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Методами поточного контролю є: щоденник практики (ведеться на базі практики (див. Додаток В)); журнал обліку консультацій студента-практиканта з керівниками-методистами від навчального підрозділу (ведеться у навчальному закладі (див. Додаток Г)). Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт з практики.</p> <p>Поточний контроль виконання студентом-практикантом програми виробничої практики (проведення й аналіз пробних/залікових уроків і позакласного заходу) здійснюють керівники-методисти і вчителі-наставники. Рекомендується використовувати зразки форм: для ведення спостереження за уроком (Додаток Д), профілю класу, конспекта проведеного уроку (Додаток Е), самоаналіза уроку (Додаток Є), оцінювання конспекта уроку (Додаток Ж), оцінювання уроку (Додаток З), оцінювання самоаналізу уроку (Додаток К), оцінювання позакласного заходу (Додаток Л), психолого-педагогічного вивчення колективу класу (Додаток М).</p> <p>Контроль за веденням щоденника практики здійснює керівник-методист бази практики та керівник-методист навчального підрозділу. Контроль за веденням журналу обліку консультацій здійснюють керівники-методисти фахових кафедр університету.</p> <p>Підсумковий контроль виконання студентом програми виробничої педагогічної практики здійснює керівник-методист навчального підрозділу, з урахуванням звіту керівників-методистів і вчителів-наставників (Додаток Н).</p> <p>Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка виводиться на основі таких критеріїв:</p>											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Компонент</th> <th>Критерії оцінювання</th> <th>Ваговий коефіцієнт (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">1. Робота вчителем-предметником</td> <td>Сплановано, організовано та проведено 10 залікових уроків, з яких – 4 німецькою, 4 англійською мовою, 2 уроки зарубіжної літератури.</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Сплановано, організовано та проведено позакласний захід німецькою, англійською мовою.</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2. Робота класним</td> <td>Сплановано, організовано та проведено виховний захід українською мовою.</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>	Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коефіцієнт (%)	1. Робота вчителем-предметником	Сплановано, організовано та проведено 10 залікових уроків, з яких – 4 німецькою, 4 англійською мовою, 2 уроки зарубіжної літератури.	50	Сплановано, організовано та проведено позакласний захід німецькою, англійською мовою.	5	2. Робота класним	Сплановано, організовано та проведено виховний захід українською мовою.	5
Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коефіцієнт (%)										
1. Робота вчителем-предметником	Сплановано, організовано та проведено 10 залікових уроків, з яких – 4 німецькою, 4 англійською мовою, 2 уроки зарубіжної літератури.	50										
	Сплановано, організовано та проведено позакласний захід німецькою, англійською мовою.	5										
2. Робота класним	Сплановано, організовано та проведено виховний захід українською мовою.	5										

	керівником/ вихователем		
	3. Підсумковий звіт з практики	<p>Портфоліо містить усі завдання, які виконано згідно з вимогами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • психолого-педагогічне вивчення колективу учнів; • конспекти уроків з навчальними матеріалами (2 – німецької, англійської мови для початкового та середнього рівнів; 2 із зарубіжної літератури); • самоаналіз уроків основної та другої ІМ, зарубіжної літератури; • аналіз відвіданих уроків основної та другої ІМ, зарубіжної літератури; • індивідуальне завдання 	<p>30</p> <p>4</p> <p>15</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>3</p>
		<p>Письмовий звіт містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опис бази практики; • щоденник практики; • опис проведеної роботи та узагальнення отриманого досвіду (у формі есе). <p>Звіт належно оформлений, грамотно написаний, поданий в установлений термін.</p>	<p>10</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>4</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
		Всього	100

Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.

Вимоги до письмових робіт	<p>Підсумковий звіт з практики повинен відповідати наступним вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обсяг звіту – 2-3 сторінки А4 • мова звіту – українська, німецька • оформлення звіту – звіт повинен бути набраний на комп'ютері, Word.doc, Times New Roman 12, міжрядковий інтервал 1,5; мати наскрізну нумерацію сторінок; аркуші звіту повинні бути зшиті. • Основні розділи: <ul style="list-style-type: none"> - опис бази практики (опис повинен бути коротким, без дослівного переписування матеріалів баз практики – історії бази, технічних описів тощо) - опис роботи (повинен містити конкретну інформацію про роботу, особисто виконану студентом та отриманий ним досвід) - зібрані матеріали (портфоліо усіх практичних та індивідуальних завдань виконаних студентом, відгук вчителя-ментора).
Практичні заняття	Студент проводить урок згідно з попередньо розробленим планом, який узгоджується з вчителем-ментором. Студент здійснює письмовий аналіз проведеного уроку і долучає його до звіту про проходження практики.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку за роботу вчителем-практикантом, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу. Документація має бути здана впродовж 7 днів після завершення виробничої практики.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік.

8. Політика навчальної дисципліни

Перед початком виробничої педагогічної практики 2 (помічник вчителя) проводиться

настановча конференція, на якій здобувачі ознайомлюються із програмою практики, що розкриває завдання, зміст і порядок проходження практики.

Здобувачі освіти повинні отримати чіткі конкретні рекомендації щодо виконання програми практики, а саме:

- вони мають знати в якому загальноосвітньому навчальному закладі проходитиме їхня практика, її тривалість і специфіку проведення;
- хто буде їхніми керівниками-методистами практики від навчального підрозділу та бази практики;
- мають бути ознайомлені зі змістом програми практики, формами та методами поточного та підсумкового контролю, критеріями оцінювання результатів практики;
- студенти повинні бути забезпечені зразками документів, що подаються для підсумкового звіту, а саме: щоденника практики, формами для ведення спостереження за уроком, психолого-педагогічного вивчення колективу учнів, конспекту проведеного уроку, самоаналізу уроку, аналізу уроку ментора/колеги;
- повинні пройти інструктаж з питань охорони здоров'я та життя на місці проходження практики (див. Додаток А).

Методичну допомогу здобувачам надають викладачі кафедри німецької та англійської філології факультету іноземних мов ПНУ. На час практики у ЗЗСО кожному здобувачеві призначається учитель-наставник, який спостерігає за педагогічною діяльністю здобувача-практиканта, відвідує його уроки, позаурочні та позакласні заходи, перевіряє готовність до проведення уроку, надає консультативну допомогу тощо. Крім того, в кожній групі практикантів призначається староста, що веде облік відвідування здобувачами ЗЗСО, здійснює загальну організацію роботи групи, виконує доручення керівників практики та керівників-методистів, адміністрації і вчителів закладу, що стосується процесу проходження практики. Під час практики у ЗЗСО здобувачі регулярно ведуть щоденники практики, виконують календарно-тематичне планування, ведуть спостереження на уроках, готують наочність та дидактичні матеріали, складають звітну документацію. Здобувача-практиканта допускають до проведення фрагментів уроків тільки за наявності повного плану-конспекту уроку, підписаного вчителем-наставником або керівником практики. Підведення підсумків практики проводиться груповими керівниками фахових кафедр, після перевірки звітної документації здобувачів із урахуванням оцінок вчителів-наставників та власних спостережень за діяльністю здобувача-практиканта. Підведення підсумків роботи здобувачів під час виробничої практики відбувається на підсумковій конференції. Участь керівників та здобувачів-практикантів у роботі настановних та підсумкових конференцій є обов'язковою.

Здобувачі, які за погодженням з деканатом, у навчальний період працюють на посаді вчителя-предметника за фахом, що відповідає профілю факультету, або навчаються за індивідуальним графіком можуть бути направлені на практику за місцем роботи при умові клопотання директора відповідного ЗЗСО.

Студенти повинні добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Основними обов'язками студентів є:

- Відвідувати базу практики відповідно до розкладу практики
- Вести спостереження за діяльністю вчителів-наставників та учнів на уроках, виконуючи практичні завдання
- Надавати допомогу вчителям німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики)
- Виконувати обов'язки вчителя німецької (1 та 2 тижні практики), англійської мови (3 та 4 тижні практики), зарубіжної літератури (5 та 6 тижні практики)
- Займатися плануванням і викладанням уроків
- Брати активну участь в обговоренні результатів спостереження під час занять з методики навчання
- Виконувати індивідуальні завдання
- Опрацювати рекомендовану літературу
- В установленій термін звітувати про хід практики та її результати

- Дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики
- Подати відгук про практику.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат при виконанні індивідуальних завдань, плануванні уроків, завдань до практичного дослідницького проекту (в рамках роботи над відповідним модулем програми DLL (GI), при заповненні документації для звіту про практику є недопустимими та призводять до незарахування результатів практики відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на базі практики та відвідуваність усіх занять, пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати практику, якщо вони пропустили дні практики з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до індивідуальних завдань, проведення уроків, фрагментів уроків, проектних завдань програми DLL (GI), оформлення звіту практики, на консультаціях викладача з Методики викладання іноземних мов та культури та керівника-методиста.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, повинні виконати усі вимоги і завдання до практики відповідно до індивідуального графіка навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження практики вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Бігич О.Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. 2012. №2. С. 19-30.
2. Гапонова С.В. Розвиток особистості старшокласника у процесі навчання аудіювання іноземною мовою . Іноземні мови. 2002. № 2. С. 3-7.
3. Іноземні мови // Науково-методичний журнал. К.: Київський державний лінгвістичний університет: в-во «Ленвіт» (щорічні видання).
4. Зайченко, М. Психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу [Текст] // Соціальний педагог. К., 2009. 7 (лип.). С.37-43.
5. Круківська І.А. Використання пісень у процесі навчання аудіювання / Круківська І.А. // Іноземні мови. К.: Ленвіт, 1998. № 1. С. 22-24.
6. Кужель О.М. Можливості використання мультимедійних курсів у навчанні читання на початковому ступені середньої школи. Іноземні мови. 2001. № 2. С. 8-10.
7. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Hören und Sprechen» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. 40с.
8. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele für den Deutschunterricht» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 40с.
9. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник / Кол.авт. під кер. проф. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328с.
10. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: [підручник] / [О.Б.Бігич, Н.О.Бражник, С.В.Гапонова та інші]; під кер. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 1999. С. 117-141, 187-204.
11. Методика навчання іншомовних мов і культур: теорія і практика: [підручник] / [О.Б.Бігич, Н.Ф.Бориско, Г.Е.Борецька та ін.]; за загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. С. 218-297, 370-389.
12. Методика викладання зарубіжно ї літератури в школі: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. та уточн. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 280 с.
13. Парламент ухвалив новий Закон України «Про освіту» URL: <http://osvita.ua/school/reform/57234/>.
14. Проект на занятті з німецької мови // Deutsch, 2010. - №45(245). с.3 – 9.
15. Удовиченко Л. М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти : навч. посіб. для підготовки до атестації студ.-філологів / Л. М. Удовиченко; Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. Київ, 2022. Електронний ресурс. 121 с. https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/bitstream/123456789/3415/1/2021L_Udovychenko_Posibnyk_IF.pdf
16. August Busse, Gregor Neuhaus, Rudolf Steffens. Schreibstrategien und Schreibprozesse. Förderung der Schreibkompetenz. Materialien für Unterricht und Lehrerbildung. Erprobungsfassung. Herausgegeben vom Landesinstitut für Schule und Weiterbildung. Vertrieb: Verlag für Schule und Weiterbildung DruckVerlag Kettler GmbH Postfach 11 50 59193 Bönen.
17. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Pearson Longman.
18. Stroh, Günter. Deutsch als FS.-Eine Didaktik. München: Fink Verlag, 1999. 326 S.
19. Richards, J. C. (2015). Key Issues in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
20. Rüdiger Vogt. Im Deutschunterricht diskutieren. Zur Linguistik und Didaktik einer kommunikativen Praktik. Max Niemeyer verlag. Tübingen 2002.
21. DLL 2. Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch? // Sandra Ballweg, Sandra Drumm, Britta Hufeisen, Johanna Klippel, Lina Pilypaityté. Goethe Institut & Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2021. 198 S.

22. DLL3. Deutsch als fremde Sprache. // Hans Barkowski, Patrick Grommes, Beate Lex, Sara Vicente, Franziska Wallner, Britta Winzer-Kiontke. Goethe Institut & Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2020. 200 S.
23. DLL 4. Aufgaben, Übungen, Interaktion. // Hermann Funk, Christine Kuhn, Dirk Skiba, Dorothea Spaniel-Weise, Rainer E. Wicke. Goethe Institut & Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2021. 184 S.
24. DLL 6. Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung. // Karin Ende, Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin, Imke Mohr. Goethe Institut & Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2021. 152 S.
25. DLL 10. DaF für Jugendliche. // Dorothe Salomo, Imke Mohr. Goethe Institut & Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2021. 199 S.
26. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka-.pdf
27. Міністерство освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/ua>)
28. Інтернет-портал «На урок» (<https://naurok.com.ua/biblioteka/zarubizhna-literatura>)
29. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).
30. Сайт для вчителів зарубіжної літератури України (<https://www.xn--1000-83dma3a1c7b6a8s.xn--j1amh/>)

Покликання на онлайн уроки німецької мови в Інтернеті:

- <https://www.youtube.com/watch?v=W1qMcnkpwU>
- https://www.youtube.com/watch?v=yW_QppbpLIw
- <https://www.youtube.com/watch?v=QIEbd-GFgFk>
- <https://www.youtube.com/watch?v=VaKHbJJpZWs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=PDtQ7mCRHoE>

Покликання на онлайн уроки англійської мови в Інтернеті:

- <https://cutt.ly/2fOU1O>
- <https://cutt.ly/VfOUQgB>
- <https://cutt.ly/9fOUEpN>
- <https://cutt.ly/tfOURN6>
- https://www.youtube.com/watch?v=LFuYNC_xa-w
- <https://www.youtube.com/watch?v=o5yH0WEk-qs>

Викладачі:

Світлана ЛИПКА
Олена ПАВЛИШИНЕЦЬ
Ірина МАЛИШІВСЬКА

Додаток А

Під час проходження навчальної практики студенти повинні суворо виконувати прийняті на базі практики правила охорони праці і протипожежної безпеки, з обов'язковим проходженням ними інструктажів.

Інструкція

з охорони праці і безпеки життєдіяльності студентів-практикантів та основні правила поведінки під час навчально-виховного процесу у приміщенні та на території навчального закладу-базы практики

I. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності та основні правила поведінки студентів під час проходження навчальної/виробничої практики в навчальному закладі – базі практики та на його території поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування в навчальному закладі та на його території.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці» учасників навчально-виховного процесу, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 №563.

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати основні правила поведінки в приміщенні і на території навчального закладу та правила поведінки і надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях.

II. Вимоги безпеки перед початком роботи.

Вимоги безпеки життєдіяльності та основні правила поведінки студентів-практикантів під час навчально-виховного процесу в приміщенні навчального закладу та на його території

2.1. Під час перебування в навчальному закладі та на його території чітко виконувати правила безпеки життєдіяльності: не бігати, не кричати, не влаштовувати метушливого, неконтрольованого руху та рухливих ігор, що можуть призвести до падіння та травмування.

2.2. Бути обережним у найбільш травмонебезпечних місцях – уважно та спокійно спускатися й підійматися сходами, перебувати й пересуватися у вузьких коридорах, бути обережним у туалетах, приміщенні гардеробу, де наявні травмонебезпечні гачки, не підходити до вікон, не перехилитися через перила на сходах, не стояти біля дверей кабінетів (їх можуть раптово відчинити) не чіпати скляні двері в коридорах не ховатися за ними – ці двері призначені для затримання проникнення диму й вогню у разі пожежі, вони найбільш травмонебезпечні.

2.3. Мати змінне взуття на низькому стійкому підборі. Студенткам категорично заборонено носити травмонебезпечне взуття на високих підборах, підборах-шпильках для попередження падіння та травмування. Обережно пересуватися щойно помитою або намастикованою підлогою, щоб не впасти та не травмуватися.

2.4. Не одягати на практику дорогих прикрас, мати короткий манікюр, щоб запобігти ушкодженям, втрат цінних речей. Якщо ви прийшли в школу з цінними речами (мобільний телефон, гаманець із грошима, прикраси тощо), то тримати їх слід постійно при собі, не передавати іншим і не залишати без нагляду.

2.5. Категорично заборонено користуватися мобільним телефоном під час уроків у кабінетах, коридорах, інших приміщеннях навчального закладу. Якщо вам потрібно зробити дзвінок – слід спуститися на перший поверх у вестибюль та здійснити його у зазначеному місці.

2.6. Категорично заборонено перебувати у навчальному закладі з колючоріжучими предметами (ножі, голки тощо). Якщо є потреба наявності ножиць, то користуватися ними слід обережно, попередньо прослухавши інструктаж із охорони праці і безпеки життєдіяльності.

2.7. Категорично заборонено кидати будь-які предмети з метою передачі іншим учасникам навчально-виховного процесу на сходах із метою попередження травм.

2.8. З метою попередження отруєнь кожен студент повинен мати, ідучи на практику, запас кип'яченої питної води.

2.9. Заборонено вживати зафарбовані напої (франту, колу тощо), продукти швидкого харчування (чіпси, сухарики тощо) та жувальні гумки, щоб не бути поганим прикладом для учнів та з метою попередження ушкоджень шкільного майна, особистих речей учасників навчально-виховного процесу. Чітко дотримуватися санітарно-гігієнічних норм, мати засоби особистої гігієни, регулярно мити руки перед уживанням їжі, до й після відвідування туалетних кімнат.

2.10. До уроків, які проводяться в кабінетах підвищеної небезпеки – в майстернях, кабінетах інформатики, фізики, хімії, приступати тільки після прослуханого інструктажу та з його дозволу.

2.11. Уважно та спокійно користуватися виделками, скляним посудом та іншими приборами в їдальні, використовувати їх тільки за призначенням.

III. Вимоги безпеки життєдіяльності та основні правила поведінки студентів практикантів під час проведення перерв та прогулянок упродовж навчального дня

3.1. Вимоги безпеки перед початком перерви та прогулянки:

3.1.1. Чітко визначити місце перебування класу на перерві.

3.1.2. Повторити з учнями правила безпеки життєдіяльності під час проведення перерви та прогулянки.

3.1.3. Виконувати всі розпорядження заступника директора з виховної роботи або наставника класу.

3.2. Вимоги безпеки під час проведення перерв і прогулянок упродовж навчально-виховного періоду в робочі дні, у вихідні та святкові дні.

3.2.1. Під час перерви учні повинні перебувати біля вчителя, або вихователя.

3.2.2. Виконувати вимоги внутрішнього розпорядку та режиму навчального закладу.

3.3. Вимоги безпеки під час організації прогулянки учнів/вихованців на території навчального закладу:

- слід дотримуватися правил безпеки та вимог режиму навчального закладу;
- мати обов'язкове взуття та одяг відповідно з погодними умовами;
- у разі снігових опадів, заборонені ігри в сніжки, катання на ковзанах і катках для запобігання падінь і травм;
- під час перебування на подвір'ї не можна бігати, штовхатися та влаштовувати безсистемний рух, не провокувати словами, жестами агресивну поведінку інших, яка може призвести до бійки;
- під час прогулянки учні повинні перебувати біля вчителя, або вихователя, не розмовляти з незнайомими людьми.

У разі непередбачуваної ситуації учням слід відразу звернутися до вчителя, або вихователя і у жодному разі не підходити до тварин або незнайомих людей, не вступати з ними в контакт. Особисті речі, для попередження їх пропажі, залишати при собі, не передавати їх нікому – ні однокласникам, ні незнайомим людям.

3.4. Вимоги безпеки після закінчення перерв та прогулянки.

3.4.1. Вишикувати учнів для остаточної перевірки їх наявності при поверненні з перерви та прогулянки.

3.4.2. Учнім заборонено без дозволу вчителя або вихователя заходити до навчального кабінету, майстерні, спортивного залу або їдальні.

3.4.3. Під час навчальних занять у кабінетах підвищеного рівня небезпеки (інформатики, фізики, хімії, спортивного залу, майстернях) приступати до занять тільки після проведеного відповідного інструктажу. Не можна заходити й виходити з названих об'єктів без дозволу вчителя.

3.4.4. Під час навчальних занять учням слід чітко виконувати вказівки вчителя. Без дозволу не підходити до наочних посібників, а в спортивній залі та на спортивних майданчиках – до спортивного інвентаря. На території навчального закладу бути особливо обережним – рухатися повільно та спокійно, щоб не поранитися камінням, битим склом, не впасти у відкритий люк тощо. Учнім заборонено йти із заняття самостійно, з будь-яких причин.

IV. Вимоги до безпеки життєдіяльності студентів-практикантів при проведенні масових заходів на базі навчального закладу (актовій та спортивній залах і вестибюлі, а також на території навчального закладу)

4.1. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів-практикантів перед проведенням масових заходів з учнями на базі навчального закладу, а також на його території.

4.1.1. Перед проведенням масових заходів на базі навчального закладу, а також його території у відповідному наказі слід визначити відповідальну особу, дату, час і місце проведення відповідних інструктажів та безпосередньо заходу.

4.1.2. Керівнику заходу, відповідно до наказу, вивчити правила безпеки учнів та план їх евакуації в разі надзвичайної ситуації.

4.1.3. Учасникам заходу слід чітко виконувати вказівки керівника заходу, вчителя/ вихователя або іншої відповідальної особи відповідно до наказу. Без їх дозволу не можна заходити або виходити з приміщення, у якому відбувається захід.

4.1.4. Керівнику заходу необхідно перевірити наявність засобів пожежогашіння, наявність аптечки, присутність медичного працівника, членів ДПД та наявність двох відкритих виходів, в тому числі одного аварійного.

4.2. Вимоги безпеки життєдіяльності та правила поведінки студентів-практикантів під час проведення масових заходів на базі навчального закладу, а також на його території

4.2.1. Під час проведення масових заходів у навчальному закладі слід перебувати у місці, зазначеному вчителем, наставником або керівником заходу.

4.2.2. Під час проведення масових заходів потрібно поводитися пристойно, уважно слухати промовців. Якщо проводяться розважальні конкурси або вікторина з залом, не зіскакувати з місця, а чекати запрошення на сцену.

4.2.3. Після закінчення масового заходу залишати своє місце й виходити із приміщення слід тільки за вказівкою вчителя, вихователя або керівника заходу, не створювати, при цьому натовпу і штовханину.

4.2.4. Заборонено вибігати з приміщення, штовхатися під час виходу з приміщення, в якому відбувався захід.

4.3. Вимоги безпеки життєдіяльності та правила поведінки студентів-практикантів після проведення масових заходів на базі навчального закладу, а також на його території

4.3.1.3 дозволу вчителя, вихователя, або керівника заходу вийти з приміщення, де проходив масовий захід, та проінформувати вчителя, або вихователя групи про закінчення заходів і в подальшому діяти відповідно до їх вказівок.

Додаток Д: Форма спостереження за уроком № 1

Вчитель-практикант: _____

Ментор: _____

Дата: _____

К-ть учнів: _____

Час: _____

Клас/група: _____

Цілі уроку/результати навчання:

№	Аспект		Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно	Нотатки
1.	Підготовка до уроку	Чіткість цілей/результатів					
		Конспект уроку					
		Навчальні засоби/ матеріали					
		Розташування парт і стільців					
2.	Навчальні матеріали	Доцільність/відповідність					
		Затребуваність					
3.	Використання засобів навчання та ІКТ						
4.	Грамотність мовлення вчителя						
5.	Використання лексики класного вжитку						
6.	Виправдане використання рідної мови						
7.	Інструкції/ управління класом						
8.	Презентування навчального матеріалу						
9.	Запитання до учня/класу						
10.	Перевірка розуміння інструкцій/змісту навчального матеріалу						
11.	Коректування помилок	Вчителем					
		Однолітками					
		Самостійно					
12.	Логічна послідовність етапів уроку/активностей						
13.	Ритм уроку/час на виконання завдань						

14.	Різноманіття активностей					
15.	Баланс активностей з фокусом на правильність/плавність мовлення					
16.	Залученість учнів до активностей					
17.	Різноманіття навчальних прийомів і методів					
18.	Передбачення/вміння вирішувати проблеми, у т. ч. з дисципліною					
19.	Мобільність вчителя/здійснення моніторингу					
20.	Голос вчителя	Гучність				
		Швидкість				
		Чіткість				
21.	Баланс уваги класу/учневі					
22.	Мова тіла/зоровий контакт					
23.	Дружня атмосфера і взаємодія вчителя з учнями					
24.	Розуміння потреб учнів і освітнього процесу	Співвідношення часу мовлення вчителя:учнів				
		Урахування стилів навчання (ВАК)				
		Індивідуалізація/Диференціація/Особливі освітні потреби				
		Дружня взаємодія між учнями				
		Зворотній зв'язок				
		Мотивація				
		Домашнє завдання				
		Націленість на використання ІМ у реальних життєвих ситуаціях				
26.	Досягнутість цілей уроку/результатів навчання					
Інші коментарі:						

Адаптовано з: the British Council and the Romanian Mentors' Association for the British Council EТTE project; переклад – Романишин І.М.

Форма спостереження за уроком № 2

Вчитель: _____ Практикант: _____

Дата: _____ Час: _____

К-ть учнів: _____

Клас/група: _____

Цілі уроку: _____

Етапи уроку/ Відведений час	Активності	Альтернативи / Запитання / Коментарі

Адаптовано з: the British Council and the Romanian Mentors' Association for the British Council EТTE project; переклад – Романишин І.М.

ДОДАТОК В

ОЦІНКОВИЙ ЗВІТ УЧИТЕЛЯ ПРО ПРАКТИКАНТА

Відділення / напрям підготовки: Середня освіта. Німецька мова та література

Прізвище

та ініціали студента _____

Семестр/рік: 8/4

Дата: _____

Дисципліна: Виробнича практика (помічника вчителя)

Шкільний наставник: _____

Характеристика студента:

Позначте успішність студента, поставивши відмітку у відповідному полі

Фактори характеристики	Відмінно	Добре	Потребує покращення	Незадовільно	Непридатний
Виконання індивідуальних завдань:					
Виконані відповідно три (або більше) індивідуальні завдання.					
Підтвердив, що індивідуальні завдання відповідають навчальному курсу з Методики викладання іноземних мов та культур.					
Завершив індивідуальні завдання своєчасно					
Робота вчителем-практикантом:					
Ефективно проводив уроки німецької/англійської мови/зарубіжної літератури.					
Ефективно планував уроки .					
Ефективно допомагав у підготовці навчальних матеріалів.					
Запланував належним чином 10 уроків					
Виконав успішно 10 уроки.					
Інші аспекти:					
Показав добрі знання та навички, необхідні для надання допомоги вчителю.					
Підготував відповідні власні навчальні матеріали.					
Ефективно використовував навчальні матеріали, підготовлені іншими					
Матеріал подавав чіткою, зрозумілою та правильною мовою.					
Спілкувався з наставником належним чином.					
Спілкувався з учнями належним чином.					

Був пунктуальний під час уроків, навчальних заходів та запланованих зустрічей.					
Завершував призначені завдання своєчасно.					
Належним чином вів документацію про свою діяльність					
Загальна оцінка ефективності студента					

Відкриті питання:

Якими були основні сильні сторони практиканта?

Як цей практикант може покращити свою роботу?

Додаткові коментарі?

Ця оцінка була обговорена зі мною, і я знаю, що я можу відповісти на цю оцінку в письмовій формі.

Підпис студента: _____

Дата: _____

Підпис шкільного наставника: _____

Дата: _____

ДОДАТОК Г

ФОРМА ДЛЯ ПЛАНУ УРОКУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Klassenprofil und Unterrichtsplan

Deckblatt für den Unterrichtsplan				
Name des Studenten-Lehrers				
Klasse				
Kurze Beschreibung eines Lern-/Lehrkontextes (Größe des Klassenzimmers, verfügbare Einrichtungen/Ressourcen, Tageszeit, Dauer der Unterrichtsstunde usw.) Maximal 50 Wörter				
Klassenprofil: Kurze Beschreibung der Lernenden (Anzahl, Alter, Niveaus, Lernstile, besondere Bedürfnisse/Verhaltensprobleme usw.) Maximal 75 Wörter				
Unterrichtsziele/ Lernergebnisse				
Materialien und Referenzen (beigefügte Arbeitsblätter)				
Voraussichtliche Probleme und Lösungsvorschläge - maximal 75 Wörter				
Zeit	Tätigkeit des Lehrers	Tätigkeit des Lernenden	Interaktion	Etappenziel
3 min	<i>z. B. Begrüßen Sie die Lernenden und fragen Sie sie nach ihrem Wochenende</i>	<i>z. B. sich gegenseitig begrüßen und nach dem Wochenende fragen</i>	<i>z.B. Lehrer-Schüler, Schüler-Schüler</i>	<i>z. B. um eine Beziehung aufzubauen und die Lernenden zum Denken auf Deutsch anzuregen</i>

ФОРМА ДЛЯ ПЛАНУ УРОКУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Class Profile and Lesson Plan

Name of the student-teacher				
Grade				
Brief description of a learning/teaching context (size of classroom, facilities/resources available, time of day, lesson length, etc.) 50 words maximum				
Class profile: Brief description of learners (number, age, levels, learning styles, special needs/behavioural issues, etc.) 75 words maximum				
Lesson aims/ Learning outcomes				
Materials and references (attached worksheets)				
Anticipated problems and proposed solutions – 75 words maximum				
Time	Teacher activity	Learner activity	Interactio	Stage aim
3 min	<i>e.g. Greet the learners and ask them about their weekend</i>	<i>e.g. Greet each other and ask each other about their weekend</i>	<i>e.g. T-S, S-S</i>	<i>e.g. To build rapport and get learners thinking in English</i>

План-конспект уроку зарубіжної літератури (СХЕМА)

КЛАС	Наприклад: 6
ТЕМА	Наприклад: Переродження Скруджа як символ морального оновлення у «Різдвяній пісні у прозі» Чарльза Діккенса
ЕПІГРАФ (ОПЦІОНАЛЬНО)	
ЦІЛІ УРОКУ: <ul style="list-style-type: none"> • НАВЧАЛЬНА • РОЗВИВАЛЬНА • ВИХОВНА 	Наприклад: <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомити учнів із сюжетом твору, розкрити символіку та ідейне значення змін у характері Скруджа; • Розвивати навички аналізу художнього тексту, уміння аргументовано висловлювати думки; • Формувати уявлення про цінності милосердя, співчуття, доброчесності.
ТИП УРОКУ	Наприклад: комбінований
МАТЕРІАЛИ ТА ОБЛАДНАННЯ	Наприклад: Матеріали - текст твору, картки із запитаннями, таблиці й схеми, ілюстрації, аудіозапис уривків. Обладнання: проектор / інтерактивна дошка, комп'ютер або ноутбук.
ЕТАПИ УРОКУ (ЛАНЦЮЖОК НАВЧАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ) ВІДПОВІДНО ДО ТИПУ УРОКУ	Наприклад: I. Організаційний момент (вступ), II. Актуалізація опорних знань, III. Вивчення нового матеріалу, IV. Закріплення матеріалу, V. Підсумки уроку, VI. Домашнє завдання
<ul style="list-style-type: none"> • МОЖЛИВА ПРОБЛЕМА • ВИРІШЕННЯ 	Наприклад: проблема – низька активність учнів через складну лексику твору Вирішення – використання адаптованих фрагментів або пояснення складних слів

Хід уроку

(детальне представлення ланцюжка навчальних ситуацій (етапів уроку)
відповідно до типу уроку)

I. Назва (орієнтовний час, взаємодія за типом В-У/У-В/У-У) _____

мета етапу уроку _____

діяльність вчителя (активності відповідно до етапу уроку) _____

діяльність учнів _____

II. Назва (орієнтовний час, взаємодія за типом В-У/У-В/У-У) _____

мета етапу уроку _____

діяльність вчителя (активності відповідно до етапу уроку) _____

діяльність учнів _____

III

IV....

Список використаних джерел при підготовці до уроку

Додаток Є: Самоаналіз уроку

<p>РОЗДУМИ ПРО ДНУ:</p> <p>1. Що пройшло добре? Чому? (згадайте про учнів, навчальні цілі/результати, процедури уроку, завдання/вправи, матеріали, хронометраж, інструкції, методи виправлення помилок, методи оцінювання, методи викладання, домашнє завдання і т.і.).</p> <p>100-150 слів</p>	
<p>2. Що пішло не так? Чому? (згадайте про учнів, навчальні цілі/результати, процедури уроку, завдання/вправи, матеріали, хронометраж, інструкції, методи виправлення помилок, методи оцінювання, методи викладання, домашнє завдання і т.і.).</p> <p>100-150 слів</p>	
<p>РОЗДУМИ ДЛЯ ДІЇ: Якби Ви проводили той самий урок знову, що б Ви зробили так само? Що б Ви зробили поіншому? Чому?</p> <p>100-150 слів</p>	

Адаптовано з: the British Council CiSELT online course, переклад – Романишин І.М.

ДОДАТОК Г

СХЕМА КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Конспект позакласного заходу обов'язково повинен вміщувати такі питання:

1. Тема виховного заходу.
2. Мета заходу (виховна, розвиваюча, навчальна).
3. Обладнання (наочність) заходу.
4. План і зміст заходу – складається конкретний план заходу і повністю розкривається його зміст.
5. Методи і прийоми проведення заходу.
6. Науково-популярна і методична література (використана студентом/практикантом).
7. Оцінка заходу класним керівником.
8. Підпис класного керівника.
9. Підпис студента-практиканта.
10. Підпис методиста.

Додаток Н: Психолого-педагогічне вивчення колективу учнів

Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики учнівського колективу

1. Загальні відомості про клас: кількість учнів, кількість хлопчиків та дівчат, віковий склад, коли й як клас було сформовано.
2. Загальна характеристика навчальної діяльності класу:
 - ✓ успішність в цілому та за окремими предметами;
 - ✓ рівень розвитку загальних навчальних умінь;
 - ✓ наявність взаємодопомоги у навчальній діяльності, форми такої допомоги.
3. Структура та організаційна єдність класу:
 - ✓ чи є клас єдиним цілим або складається з окремих угруповань;
 - ✓ якщо є угруповання - їх кількісна та якісна характеристика, специфіка взаємин між ними;
 - ✓ ступінь згуртованості та узгодженості дій у класі;
 - ✓ аналіз соціальної структури класу (лідери, "зірки", ті, хто знаходиться в ізоляції тощо);
 - ✓ хто є формальним та неформальним лідером у класі, за рахунок чого відбувається його вплив;
 - ✓ чи є в класі учні, які знаходяться в ізоляції, чому;
 - ✓ аналіз престижу та соціальних ролей у класі (учень-відмінник, учень-громадський діяч, спортсмен, учасник самодіяльності тощо);
 - ✓ ставлення в класі до новачків;
 - ✓ чи є в класі традиції, які;
 - ✓ стан дисципліни в класі;
 - ✓ наявність органів самоврядування в класному колективі, їх специфіка та організація.
4. Ціннісні та світоглядні характеристики класу:
 - ✓ рівень громадянської зрілості учнів класу: які суспільно значущі інтереси мають місце;
 - ✓ духовні запити та пріоритетні цінності: які морально-етичні якості найбільш цінуються в класному колективі, які якості засуджуються.
5. Емоційна єдність класу:
 - ✓ який настрій переважає в класі, загальний емоційний клімат (атмосфера товарищескості та чуйності, конфліктів та суперечок; недобррозичливості або "нікому ні до чого немає діла");

- ✓ чи хвилюють невдачі класу усіх учнів, чи радіють учні успіхам своїх товаришів;
- ✓ чи вміють учні класу контролювати та регулювати свої емоції.

6. Вольова єдність класу:

- ✓ чи здатен клас в цілому мобілізувати фізичні та духовні сили для подолання труднощів або перешкод;
- ✓ чи може клас швидко та самостійно прийняти рішення.

7. Вплив соціального оточення, батьків, загальношкільного колективу, громадськості на клас:

- ✓ громадська думка, під впливом чого або кого вона змінюється;
- ✓ критика та самокритика в класі, як сприймає клас критичні зауваження;
- ✓ участь класу у загальношкільній діяльності;
- ✓ ступінь впливу класного керівника на учнівський колектив.

8. Загальні психолого-педагогічні висновки:

- ✓ позитивні аспекти та недоліки організації життя та діяльності класу;
- ✓ що зроблено студентом-практикантом у класі в цілому;
- ✓ рекомендації за змістом та організацією виховної роботи з даним колективом.

Основні методи вивчення учнівського колективу

№ п/п	Розділ характеристики	Методи вивчення
1	Загальні відомості про клас	Вивчення шкільної документації (класний журнал, особові справи учнів), бесіда з класним керівником, медперсоналом школи
2	Загальна характеристика навчальної діяльності класу	Вивчення шкільної документації, бесіди з класним керівником та вчителями-предметниками, спостереження, вивчення учнівських робіт (реєстрація результатів), бесіда, тестування, анкетування
3	Структура та організаційна єдність класу	Спостереження, бесіда, експертна оцінка (інтерв'ю, анкетування вчителів), самооцінка, соціометрія, референтометрія
4	Ціннісні та світоглядні характеристики класу	Бесіда, вивчення читацьких формулярів, творчі роботи, анкетування (інтересів, ціннісних орієнтацій), метод виховуючих ситуацій, проєктивні методи («Незакінчене речення» та ін.)
5	Емоційна єдність класу	Спостереження, бесіда, експертна оцінка (бесіда, анкетування вчителів), вправи.

6	Вольова єдність класу	Бесіди з вчителями- предметниками, спостереження, метод виховуючих ситуацій, педагогічний експеримент, анкетування.
7	Вплив соціального оточення, батьків, загальношкільного колективу, громадськості на клас	Спостереження в процесі урочної, позаурочної діяльності, бесіди з вчителями, метод виховуючих ситуацій, педагогічний експеримент, анкетування (громадська думка, взаємодія з батьками).

Запозичено з: Методичні рекомендації з педагогічної практики студентів IV-V курсів з організації навчально-виховного процесу в школі / Розробники: Бутенко Л.Л., Котенєва І.С. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Луганськ: 2000. 48 с. URL: <https://studfile.net/preview/8853688/page:7/>

Додаток Д

Відгук про практику

Відгук про виробничу практику вчителя-практиканта

Щиро дякуємо за те, що знайшли час, щоб надіслати нам свої відгуки щодо практики студентів.

Пам'ятайте – це анонімна анкета, і ваше ім'я не буде записано та не буде повідомлено.

Будь-ласка, вкажіть (+), наскільки ви згодні або не погоджуєтеся з такими твердженнями:

	абсолютно згодний	згодний	швидше згодний, ніж незгодний	незгодний	абсолютно незгодний
Практика відповідає моїм потребам у навчанні					
Практика була добре організована.					
Наставник з університету був доступний мені, коли мені потрібна допомога.					
Підтримка університетського керівництва була на професійному рівні.					
Відгуки, отримані від керівника з університету, були корисними.					
Методологічна підтримка вчителя була на професійному рівні					
Відгук, який я отримував, від учителя, допомагав мені					
Наставник у школі був доступний мені, коли мені потрібна допомога.					
Відгуки, отримані від шкільного наставника, були корисними.					
Підтримка шкільного наставника була на професійному рівні.					
Я відчував підтримку інших практикантів.					

2. Наскільки складною була ваша практика виконання обов'язків асистента вчителя?

занадто складна	більш складна, ніж я очікував /ла	до снаги	менш складна, ніж я очікував /ла	не надто складна

3. Взагалі, як ви задоволені своїм досвідом, який ви отримали під час проходження цієї практики?

дуже задоволений / а	задоволений / а	незадоволений / а	дуже незадоволений / а

4. Якими були основні сильні сторони практики вчителя-практиканта?

5. Будь ласка, назвіть нам **одну** річ, яку ви змінили б у практиці вчителя-практиканта?

6. Як змінилося ваше ставлення до навчання та викладання після практики?

7. Будь ласка, використайте ці рядки, щоб додати будь-які інші коментарі, які ви хочете зробити:

Додаток II: Відгук про виробничу практику №2

ВІДГУК ПРАКТИКАНТА ПРО ВЧИТЕЛІВ-НАСТАВНИКІВ

Цей опитувальник дає змогу студенту-практиканту проаналізувати виробничу педагогічну практику і надати оцінку допомоги, яку він/вона отримав/ла від вчителів-наставників. Також, ментори отримують чіткий зворотній зв'язок щодо співпраці зі студентом.

Будь ласка, обведіть Вашу думку за шкалою від 1-5, де 5 – найкраща оцінка.

Прізвище студента-практиканта:

Рік навчання: 4-й

Прізвище, ім'я по-батькові вчителів-наставників:

Мій наставник	
1. Надавав мені достатньо інформації про учнів і школу на початку виробничої практики.	1 2 3 4 5
2. Намагався допомогти мені у налагодженні дружніх стосунків з моїм класом.	1 2 3 4 5
3. Завжди був доступним, коли мені була потрібна допомога.	1 2 3 4 5
4. Допомогавав мені з плануванням уроків/позакласних заходів, коли я просив про це.	1 2 3 4 5
5. Допомогавав мені знаходити необхідні матеріали для використання на уроці/позакласному заході, коли я цього потребував.	1 2 3 4 5
6. Надавав зворотній зв'язок після усіх проведених уроків.	1 2 3 4 5
7. Конструктивно обговорював зі мною проведені уроки/позакласні заходи.	1 2 3 4 5
8. Був послідовним і справедливим у своєму оцінюванні моїх уроків/позакласних заходів.	1 2 3 4 5
9. Допомогавав мені виявити проблемні місця в моєму викладанні (напр. управління класом, розподіл часу, надання інструкцій тощо).	1 2 3 4 5
10. Надавав мені практичні рекомендації щодо подолання виявлених труднощів для покращення мого викладання.	1 2 3 4 5

11. Допомагав мені розвинути вміння і впевненість для здійснення самооцінювання моєї діяльності як вчителя-практиканта.	1 2 3 4 5
12. Надавав мені достатньо свободи для втілення моїх ідей на уроках/позакласних заходах.	1 2 3 4 5
Ваша думка про загальну оцінку результатів практики, яку Ви отримали від вчителів-наставників	
13. На яку оцінку (за шкалою від 1-5) Ви заслуговуєте за результатами діяльності під час виробничої педагогічної практики?	1 2 3 4 5
14. На скільки підготовленим до виробничої практики був заклад загальної середньої освіти?	1 2 3 4 5
Інші коментарі? <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

Додаток Ж: Оцінювання уроку

Аспект професійної діяльності	Індикатор	Оцінка
Розуміння учнів	Матеріали підбираються і, за необхідності, адаптуються для учнів з різними навчальними потребами та стилями навчання.	15 %
	І вправи, і запропоновані способи їх виконання відповідають потребам і віку учнів.	
	Учні залучаються до різних способів навчання, які сприяють розвитку їхніх навчальних стратегій.	
	Учні отримують рекомендації щодо пошуку та використання ресурсів у класі та за його межами, які допомагають їм у навчанні.	
Управління класом	Створюється та підтримується сприятливе іншомовне середовище.	15%
	Процеси в класі організовані за допомогою чітких інструкцій і точного хронометражу.	
	Взаємодія в класі налаштовується і контролюється відповідно до навчальних цілей і стилів навчання.	
	Підтримується належний баланс між іншомовним мовленням вчителя та учнів.	
	Джерела поганої поведінки учнів визначаються та належним чином усуваються.	
	Надається відповідний зворотній зв'язок учням та враховується думка учнів.	
	Ресурси та технології класу ефективно використовуються для підтримки навчання.	
Оцінювання навчання	Підбираються відповідні тести/завдання для оцінювання навичок у певному навчальному контексті.	10 %
	Навчання оцінюється за критеріями, передбаченими Національною навчальною програмою.	
	Помилки та труднощі учнів виявляються, діагностуються та усуваються належним чином.	
	Застосовуються відповідні прийоми для виправлення помилок в усному та писемному мовленні учнів.	
	Учням допомагають зрозуміти свої помилки та самостійно їх виправити.	
Знання предмета ІМ	Виправдане використання рідної мови та ІМ на уроці.	10 %
	Забезпечується хороша модель вимови, використання лексики та граматична правильність.	
	Підібрано мову та термінологію, що відповідають рівню учнів та цілям уроку.	
	Надаються повні та точні відповіді на запитання учнів про різні аспекти мови та її використання.	
Разом		50%

Адаптовано з: the Methodology Curriculum designed within the framework of the New Generation School Teacher project, переклад – Романишин І.М.

Додаток 3: Оцінювання конспекта уроку

1.	Чи використовуються в плані уроку різноманітні моделі взаємодії?	1	2	3	4	5
2.	Чи звертається увага на уроці на різні стилі навчання?	1	2	3	4	5
3.	Чи відповідає урок цільовій аудиторії? (напр., рівень володіння ІМ, культурний досвід, стать, вік, рідна мова, особливі освітні потреби тощо)	1	2	3	4	5
4.	Чи є цілі уроку чіткими та реалістичними?	1	2	3	4	5
5.	Чи пов'язаний урок з попередніми та наступними уроками?	1	2	3	4	5
6.	Чи передбачена інтеграція мовних навичок і мовленнєвих умінь у план уроку?	1	2	3	4	5
7.	Якою мірою на уроці використовуються автентичні	1	2	3	4	5
8.	Чи є активності логічно послідовними?	1	2	3	4	5
9.	Якою мірою активності допомагають досягти загальної мети уроку?	1	2	3	4	5
10.	Чи всі матеріали та ресурси вказані в плані уроку?	1	2	3	4	5
11.	Чи відображає план уроку очікувані проблеми (наприклад, відсутність електрики, учні не принесли з собою домашнє завдання тощо)?	1	2	3	4	5
12.	Чи відбувається перенесення навчання з аудиторії в позааудиторний час?	1	2	3	4	5
13.	Чи передбачено оцінювання на цьому уроці (напр. участь у роботі в групі, перевірка другого варіанту тощо)?	1	2	3	4	5
14.	Чи демонструє план уроку належний дизайн (макет, форматування)?	1	2	3	4	5
15.	Наскільки план уроку є зрозумілим? Чи може вчитель на заміні провести урок за цим планом?	1	2	3	4	5
Загальна оцінка		1	2	3	4	5

Адаптовано з: the British Council and the Romanian Mentors' Association for the British Council ETTE project, переклад – Романишин І.М.

Додаток К: Оцінювання самоаналіза уроку

Впровадження рефлексії над діями						
1.	Вчитель-практикант вирішує, якою мірою були досягнуті цілі уроку.	1	2	3	4	5
2.	Вчитель-практикант вирішує, чи були його дії/завдання успішними.	1	2	3	4	5
3.	Вчитель-практикант вирішує, чи ефективно він/вона використовував/ла рідну мову/ІМ.	1	2	3	4	5
4.	Вчитель-практикант вирішує, чи застосовував/ла він/вона ефективні методи/прийоми навчання.	1	2	3	4	5
5.	Студент-практикант вирішує, чи використовував/ла він/вона відповідні методи виправлення помилок.	1	2	3	4	5
6.	Вчитель-практикант вирішує, чи використовував/ла він/вона ефективні методи оцінювання.	1	2	3	4	5
7.	Вчитель-практикант вирішує, чи успішно він/вона керував/ла класом.	1	2	3	4	5
8.	Вчитель-практикант вирішує, чи забезпечив/ла він/вона сприятливе середовище для викладання/навчання.	1	2	3	4	5
9.	Вчитель-практикант вирішує, чи дав/ла він/вона чіткі інструкції.	1	2	3	4	5
10.	Вчитель-практикант вирішує, чи підтримував/ла він/вона належну взаємодію/рух у класі.	1	2	3	4	5
11.	Вчитель-практикант вирішує, чи ефективно він/вона розпорядився/лась часом у класі.	1	2	3	4	5
12.	Вчитель-практикант вирішує, чи ефективно він/вона використовував/ла навчальні матеріали/допоміжні засоби.	1	2	3	4	5
13.	Вчитель-практикант вирішує, чи ефективно домашнє завдання він/вона призначив/ла.	1	2	3	4	5
Від роздумів до дій						
14.	Вчитель-практикант вирішує, як забезпечити краще досягнення цілей уроку.	1	2	3	4	5
15.	Вчитель-практикант вирішує, як покращити свої результати на наступних уроках.	1	2	3	4	5
16.	Вчитель-практикант вирішує, чим буде відрізнятися урок, якщо він/вона проведе його ще раз.	1	2	3	4	5
Загальна оцінка		1	2	3	4	5

Додаток Л: Оцінювання позакласного заходу

Розробка заходу						
1.	Цілі заходу визначені правильно і оголошені учасникам.	1	2	3	4	5
2.	Захід передбачає різноманіття активностей.	1	2	3	4	5
3.	Активності відповідають віковим учнів, їх навчальним стилям, мовному рівню, особливим навчальним потребам тощо.	1	2	3	4	5
4.	Активності логічні та послідовні.	1	2	3	4	5
5.	Активності сприяють досягненню запланованих цілей.	1	2	3	4	5
6.	У заході інтегровані іншомовленнєві та соціальні вміння.	1	2	3	4	5
7.	Автентичні завдання/матеріали/ІКТ використані ефективно.	1	2	3	4	5
Проведення заходу						
8.	Захід організований та проведений ефективно.	1	2	3	4	5
9.	Всі учні беруть участь у заході.	1	2	3	4	5
10.	Учні оцінені/заохочені належним чином.	1	2	3	4	5
Оцінювання заходу						
11.	Надано докази позитивних відгуків від учасників/спостерігачів/глядачів (учнів, вчителів-наставників, вчителів-практикантів, батьків/опікунів, шкільної адміністрації тощо).	1	2	3	4	5
12.	Вчитель-практикант належним чином рефлексує про свою діяльність, вирішує, як покращити її в майбутньому.	1	2	3	4	5
13.	Усі цілі заходу досягнуті.	1	2	3	4	5
14.	План заходу демонструє належний дизайн (макет, форматування).	1	2	3	4	5
15.	План заходу є зрозумілим, тобто будь-який вчитель на заміні зможе провести захід за цим планом.	1	2	3	4	5
Загальна оцінка заходу		1	2	3	4	5

Адаптовано з: Guidelines on Extra-curricular Activities in Schools. Education Bureau, Hong Kong. Retrieved from https://www.edb.gov.hk/attachment/en/sch-admin/admin/about-activities/sch-activities-guidelines/E_eca.pdf 06 серпня 2024 року.

**Додаток М: Звіт керівників-методистів практики від навчального
підрозділу та вчителів-наставників від бази практики**

ЗВІТ ПРО ОЦІНЮВАННЯ ВЧИТЕЛЯ-ПРАКТИКАНТА

**Факультет/Спеціальність: Іноземних мов / 014.021 Середня освіта. Мова та зарубіжна
література (німецька)**

Прізвище та ім'я студента: _____

Семестр/Рік навчання: 8/4

Дата: _____ 202__ року

Курс: Виробнича практика 2 (вчитель-практикант)

Вчителі-наставники:

Керівники-методисти:

Діяльність практиканта:

Оцініть діяльність практиканта відміткою (V) у відповідній клітинці.

Аспекти діяльності	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно	Відсутній
Робота вчителем і класним керівником:					
Сплановано та проведено належним чином чотири (чи більше) залікових уроків з німецької мови.					
Сплановано та проведено належним чином чотири (чи більше) залікових уроків з другої іноземної мови.					
Сплановано та проведено належним два (чи більше) залікових уроків зарубіжної літератури.					
Продемонстровано ґрунтовне розуміння учнів.					
Здійснено ефективне управління класом на всіх уроках.					
Проведено належне оцінювання навчальної діяльності учнів.					
Продемонстровано ґрунтовні знання предмету «Німецька мова».					
Продемонстровано ґрунтовні знання предмету «Англійська мова».					
Продемонстровано ґрунтовні знання предмету «Зарубіжна література».					
Сплановано, організовано та проведено позакласний захід іноземною мовою.					
Сплановано, організовано та проведено один позакласний захід українською мовою.					

Проведено психолого-педагогічне вивчення колективу учнів.					
Інші види діяльності:					
Підготовлено власні навчальні матеріали доброї якості.					
Використано ефективно навчальні матеріали, розроблені іншими.					
Продемонстровано належну комунікацію з вчителями-наставниками та керівниками-методистами.					
Продемонстровано належну комунікацію з учнями.					
Приходив/ла вчасно на уроки, позакласні та інші шкільні заходи, зустрічі/консультації з вчителями-наставниками та керівниками-методистами.					
Виконував/ла усі завдання практики вчасно.					
Вів/вела щоденник діяльності практиканта на постійній основі.					
Загальна оцінка діяльності вчителя-практиканта:					

Відкриті запитання:

Які є сильні сторони вчителя-практиканта?

Як цей вчитель-практикант може покращити свої вміння навчати/виховувати?

Інші коментарі?

Це оцінювання було обговорене зі мною і я знаю, що можу надати письмове пояснення з будь-якого аспекту моєї діяльності.

Підпис практиканта: _____

Дата: _____

Підпис вчителя-наставника ОІМ: _____

Дата: _____

Підпис вчителя-наставника ДІМ: _____

Дата: _____

Підпис класного керівника: _____

Дата: _____

Підписи керівників-методистів фахових кафедр: _____

Дата: _____

Дата: _____

Дата: _____

Дата: _____

Керівник практики навчального підрозділу університету:

Дата: _____
